

LEGE Nr. 111 din 10 octombrie 1996

privind desfășurarea în siguranța a activităților nucleare

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL NR. 267 din 29 octombrie 1996

Data intrării în vigoare 28-12-1996

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul prezentei legi este desfășurarea în siguranța a activităților nucleare în scopuri exclusiv pașnice, astfel încât să se îndeplinească condițiile de securitate nucleară, de protecție a personalului expus profesional, a populației, a mediului și a proprietății, cu riscuri minime prevăzute de reglementări și cu respectarea obligațiilor ce decurg din acordurile și convențiile la care România este parte.

Articolul 2

Prevederile prezentei legi se aplică următoarelor activități și surse:

- a) cercetarea, proiectarea, amplasarea, producția, construcția, montajul, punerea în funcțiune, exploatarea, modificarea, dezafectarea, importul și exportul obiectivelor și instalațiilor nucleare;
- b) mineritul și prepararea minereurilor de uraniu și toriu;
- c) producerea, furnizarea, închirierea, transferul, manipularea, deținerea, prelucrarea, tratarea, utilizarea, depozitarea temporară sau definitivă, transportul, tranzitul, importul și exportul materialelor nucleare și radioactive, inclusiv al combustibilului nuclear, al deșeurilor radioactive și al dispozitivelor generatoare de radiații ionizante;
- d) furnizarea și utilizarea aparaturii de control dozimetric al radiațiilor ionizante, a materialelor și dispozitivelor utilizate pentru protecția împotriva radiațiilor ionizante, precum și a mijloacelor de containerizare sau de transport, special amenajate în acest scop;
- e) producerea, furnizarea, închirierea, transferul, deținerea, exportul, importul materialelor, dispozitivelor și echipamentelor prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta lege;
- f) deținerea, transferul, importul și exportul informațiilor nepublicate, aferente materialelor, dispozitivelor și echipamentelor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare sau a altor dispozitive nucleare explozive;
- g) realizarea produselor și serviciilor destinate obiectivelor și instalațiilor nucleare.

Articolul 3

Termenii și expresiile folosite în cuprinsul legii sunt definite în anexa nr. 2 la prezenta lege.

Articolul 4

- (1) Autoritatea națională competența în domeniul nuclear, care exercită atribuțiile de reglementare, autorizare și control, prevăzută în prezenta lege, este Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, prin Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare.
- (2) Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare comisia, își va elabora propriul regulament de organizare și funcționare ce va fi aprobat prin hotărâre a Guvernului.
- (3) Finanțarea activității comisiei este asigurată de la bugetul de stat.
- (4) Taxele de autorizare a activităților prevăzute la art. 2 se fac venit la bugetul de stat.
- (5) O cota-parte din tarifele încasate de comisie, reprezentând contravaloarea cheltuielilor de expertizare tehnică, examinare și control, în vederea autorizării activităților nucleare prevăzute la art. 2, se face venit la bugetul de stat; restul din tarifele încasate poate fi utilizat de comisie pentru cheltuieli materiale specifice acestor activități, evidențiindu-se într-un cont separat, ca surse extrabugetare. Cotele respective se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 5

- (1) Comisia este abilitată să emită reglementări pentru detalierea cerințelor generale de securitate nucleară, de protecție împotriva radiațiilor ionizante, de asigurare a calității, de control al neproliferării armelor nucleare, de protecție fizică și de intervenție în caz de accident nuclear, inclusiv procedurile de autorizare și control, precum și orice alte reglementări necesare activității de autorizare și control în domeniul nuclear.
- (2) Comisia poate emite și reglementări, cu consultarea ministerelor și a altor factori interesați, potrivit responsabilităților specifice acestora.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) reglementările și atribuțiile de autorizare și control pentru care prezenta lege conține prevederi exprese de abilitare a altor ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale.

(4) Comisia, prin reglementările emise și prin măsurile dispuse în cadrul procedurilor de autorizare și control, trebuie să asigure cadrul adecvat în care persoana fizică sau persoana juridică desfășoară, în condiții de siguranță, activități supuse prevederilor prezentei legi.

(5) Comisia va revizui reglementările ori de câte ori este necesar pentru corelarea cu standardele internaționale și cu convențiile internaționale ratificate în domeniu și va dispune măsurile necesare pentru aplicarea acestora.

(6) Comisia va revizui Regulamentul de taxe și tarife pentru autorizarea și controlul activităților nucleare, ori de câte ori este necesar, cu avizul Ministerului Finanțelor.

Articolul 6

Cercetarea, experimentarea, dezvoltarea, fabricarea, importul, exportul, tranzitul, deținerea sau detonarea unei arme nucleare sau a oricărui dispozitiv exploziv nuclear sunt interzise pe teritoriul României.

Articolul 7

Importul deșeurilor radioactive este interzis, cu excepția situațiilor în care importul decurge nemijlocit din prelucrarea, în afară teritoriului României, a unui export, anterior autorizat, de deșeuri radioactive, inclusiv combustibil nuclear ars, în baza prevederilor unor acorduri internaționale sau contracte încheiate cu parteneri comerciali cu sediul în străinătate, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Capitolul 2

Regimul de autorizare

Secțiunea 1

Autorizații și permise de exercitare a activităților în domeniul nuclear

Articolul 8

(1) Activitățile și sursele prevăzute la art. 2 necesită autorizație eliberată de comisie, cu respectarea procedurii de autorizare specifică fiecărui gen de activitate sau sursa, în conformitate cu prevederile art. 5.

(2) Autorizația se eliberează numai persoanelor juridice, la cererea acestora, dacă fac dovada respectării prevederilor prezentei legi.

(3) Autorizația poate fi folosită numai în scopul pentru care a fost eliberată, cu respectarea limitelor și a condițiilor precizate în aceasta.

(4) Autorizațiile prevăzute la alin. (1) se solicită și, respectiv, se eliberează, simultan sau succesiv, separat pentru fiecare gen de activitate sau pentru fiecare instalație cu funcționalitate proprie, din patrimoniul solicitantului, sau pentru fiecare tip distinct de material radioactiv, de dispozitiv generator de radiații ionizante, de aparatură de control dozimetric al radiațiilor ionizante sau al gradului de contaminare radioactivă, de material sau dispozitiv utilizat în scopul protecției împotriva radiațiilor ionizante, de mijloc de containerizare sau de transport special amenajat în acest scop, pe care solicitantul autorizației de producere intenționează să-l realizeze, în vederea utilizării sau comercializării.

(5) Autorizarea unei faze de realizare sau de funcționare a oricărei instalații se poate face numai dacă fazele anterioare au primit toate tipurile de autorizații necesare.

(6) În înțelesul prevederilor alin. (5), fazele de autorizare a obiectivelor și instalațiilor nucleare sunt, după caz, următoarele:

- a)** proiectarea;
- b)** amplasarea;
- c)** producerea;
- d)** construcția și montajul;
- e)** punerea în funcțiune;
- f)** funcționarea de probă;
- g)** funcționarea și întreținerea;
- h)** repararea sau modificarea;
- i)** conservarea;
- j)** dezafectarea.

(7) Pentru fazele de realizare sau de funcționare a instalațiilor se pot elibera autorizații parțiale.

(8) Autorizațiile parțiale, care se eliberează, simultan sau succesiv, pentru una și aceeași fază dintre cele prevăzute la alin. (6), pot avea caracter de decizie provizorie a comisiei, dacă petiționarul solicită expres

aceasta. În acest caz ele au valabilitate până la eliberarea autorizației definitive de acel tip, dar nu mai mult de 2 ani, cu drept de prelungire, la cerere, pentru încă 2 ani, atunci când nu sunt disponibile toate informațiile necesare în timp util.

(9) Comisia va retrage autorizația parțială ori de câte ori va constata lipsa de preocupare a titularului autorizației pentru completarea informațiilor necesare în susținerea cererii de eliberare a autorizației.

Articolul 9

(1) Titularul autorizației prevăzute la art. 8 va utiliza în activitățile autorizate numai personal care este posesor al unui permis de exercitare, valabil pentru aceste activități.

(2) Permisul de exercitare se eliberează pe baza reglementărilor emise conform prevederilor art. 5.

(3) Permisul de exercitare se eliberează, în baza unei evaluări și examinări, de către autoritatea națională competență, numai pentru persoanele fizice care au responsabilități în desfășurarea în siguranța a activităților nucleare.

Articolul 10

(1) Autorizația și permisul de exercitare se eliberează pe o perioadă determinată prin reglementările emise conform prevederilor art. 5.

(2) Dreptul dobândit pe baza autorizației și permisului de exercitare nu poate fi transmis fără acordul emitentului.

(3) Pentru a se elibera autorizația sau permisul de exercitare, solicitantul trebuie:

a) sa achite în contul comisiei tarifele de expertizare tehnica, examinare și control, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 5 alin. (6);

b) sa achite la trezoreria statului taxele de autorizare, în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 5 alin. (6).

Articolul 11

Autorizațiile prevăzute la art. 8 se suspenda sau se retrag, în parte sau în întregime, de către emitent, din proprie inițiativă sau la sesizarea oricăror persoane fizice sau juridice, în toate cazurile în care comisia constata ca:

a) titularul autorizației nu a respectat prevederile prezentei legi și reglementările specifice sau limitele și condițiile prevăzute în autorizație;

b) nu sunt îndeplinite integral și la termenul stabilit măsurile dispuse de organele de control abilitate prin prezenta lege;

c) apar situații noi din punct de vedere tehnic sau de alta natura, necunoscute la data eliberării autorizației, care pot afecta desfășurarea în condiții de siguranță a activităților nucleare;

d) titularul autorizației nu-și îndeplinește obligațiile cu privire la constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare sau la asigurarea de răspundere civilă pentru daune către terți în caz de accident nuclear;

e) titularul autorizației încetează de a mai fi legal constituit;

f) titularul autorizației își pierde capacitatea juridică.

Articolul 12

Permisul de exercitare prevăzut la art. 9 se suspenda sau se retrage de către emitent, din proprie inițiativă sau la sesizarea altor instituții cu atribuții de control potrivit prezentei legi sau a persoanelor de specialitate, în toate cazurile în care emitentul constata ca:

a) titularul permisului de exercitare nu a respectat prevederile menționate în reglementările emise conform prevederilor art. 5;

b) titularul permisului de exercitare încetează din viața sau își pierde capacitatea juridică.

Articolul 13

(1) Comisia poate completa, revizui sau modifica, motivat, limitele și condițiile specificate în autorizațiile sau permisele de exercitare.

(2) În cazul în care nu sunt respectate noile condiții impuse potrivit alin. (1), se aplică, după caz, dispozițiile art. 11 și 12.

Articolul 14

Prelungirea perioadei de valabilitate a autorizației sau a permiselor de exercitare, reautorizarea sau eliberarea unui nou permis se fac în condițiile prevăzute la art. 8, 9 și 13.

Articolul 15

(1) Retragerea în mod excepțional a autorizației prevăzute la art. 8 îndreptățește pe titularul autorizației la primirea unei compensații din partea autorității care a dispus retragerea autorizației. Quantumul compensației se va determina ținând seama atât de interesul public, cât și de cel al titularului autorizației retrase, precum și de motivele care au condus la retragerea autorizației. Quantumul compensației se stabilește prin înțelegerea părților sau, în caz de neînțelegere, de către instanța judecătorească.

(2) Autorizația se retrage fără compensație în următoarele situații:

- a)** titularul autorizației a obținut autorizația făcând uz de declarații false;
 - b)** titularul autorizației a încălcat prevederile prezentei legi, dispozițiile organelor de autorizare și de control în materie sau limitele și condițiile prevăzute în autorizație;
 - c)** retragerea autorizației s-a dispus datorită faptului ca personalul titularului, terții, populația sau mediul au fost expuse la riscuri peste limitele reglementate, generate de activitatea autorizată.
- (3)** Prevederile prezentului articol se aplică și în condițiile stabilite potrivit art. 13.

Articolul 16

- (1)** Activitățile și instalațiile în care se utilizează cantități mici de material radioactiv și/sau materiale care au un nivel de radioactivitate scăzut, astfel încât riscurile aferente activității sunt minimum acceptate, se exceptează, în parte sau în totalitate, de la aplicarea regimului de autorizare prevăzut în prezenta lege, fără ca prin aceasta să se aducă atingere desfășurării în condiții de siguranță a activităților nucleare.
- (2)** Limitele și criteriile detaliate de exceptare parțială sau totală de la aplicarea regimului de autorizare vor fi stabilite prin reglementările emise în conformitate cu prevederile art. 5.

Articolul 17

- (1)** Persoanele juridice pot să solicite, pentru activitățile pe care intenționează să le desfășoare, un aviz preliminar de la comisie, din care, pe baza informațiilor prezentate de solicitant, să rezulte încadrarea în limitele de exceptare prevăzute la art. 16.
- (2)** În cazul în care avizul preliminar nu confirmă încadrarea în limitele de exceptare, solicitantul este obligat să ceară autorizarea activităților respective, în conformitate cu prevederile art. 8.
- (3)** Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor prezentate în sprijinul cererii de aviz preliminar revine solicitantului.

Secțiunea a 2-a Condiții de autorizare

Articolul 18

- (1)** Autorizațiile prevăzute la art. 8 se eliberează numai dacă solicitantul autorizației îndeplinește următoarele condiții, după caz:
- a)** este în măsura să demonstreze calificarea profesională, pe funcții, a personalului propriu, cunoașterea de către acesta a cerințelor reglementărilor privind securitatea nucleară și protecția împotriva radiațiilor ionizante, precum și probitatea persoanelor care au autoritate de decizie în conducerea lucrărilor pe timpul construcției și funcționării instalației sau în conducerea altor activități nucleare, dintre cele menționate la acel articol;
 - b)** da dovada de capacitate organizatorică și responsabilitate în prevenirea și limitarea consecințelor avariilor, cu posibile efecte cu impact negativ asupra vieții și sănătății personalului propriu, populației, mediului, proprietății terților sau asupra patrimoniului propriu;
 - c)** răspunde ca restul personalului propriu, care asigură funcționarea instalației, să aibă nivelul necesar de cunoștințe specifice funcției pe care o îndeplinește, privind exploatarea instalației în condiții de securitate nucleară, riscurile asociate și măsurile de securitate nucleară aplicabile;
 - d)** ia toate măsurile necesare, la nivelul normelor tehnologice și științifice în vigoare, pentru a preveni producerea daunelor care ar rezulta în urma construcției și funcționării instalației;
 - e)** instituie o asigurare sau orice alta garanție financiară care să-i acopere răspunderea pentru daune nucleare, cuantumul, natura și condițiile asigurării sau garanției fiind conforme celor prevăzute de lege și de convențiile internaționale la care România este parte;
 - f)** răspunde de luarea măsurilor necesare pentru prevenirea amestecului de orice natură sau pentru înlăturarea perturbarilor datorate oricăror terți în procesul decizional, în timpul construcției și pe durata funcționării instalației nucleare;
 - g)** propune un amplasament al instalației care nu contravine prevederilor legale și intereselor publice prioritare, cu privire la necontaminarea apei, aerului și solului, și nu afectează funcționarea altor instalații situate în vecinătate;
 - h)** dispune de aranjamente materiale și financiare corespunzătoare și suficiente pentru colectarea, transportul, tratarea, condiționarea și depozitarea deșeurilor radioactive generate din propria activitate, precum și pentru dezafectarea instalației nucleare, atunci când va înceta definitiv activitatea autorizată, și a achitat contribuția pentru constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare;
 - i)** instituie și menține un sistem conform reglementărilor specifice de protecție împotriva radiațiilor ionizante;
 - j)** instituie și menține un sistem conform reglementărilor specifice de protecție fizică a combustibilului nuclear, a materialelor nucleare și radioactive, a produselor și deșeurilor radioactive, precum și a instalațiilor nucleare, inclusiv a depozitelor de combustibil nuclear, de materiale nucleare și radioactive, de produse și deșeuri radioactive;

k) instituie și menține un sistem autorizat de asigurare a calității în activitatea proprie și se asigură ca furnizorii săi de produse și de servicii, cât și subfurnizorii acestora în lant, instituie și mențin propriul lor sistem controlat de asigurare a calității;

l) instituie și menține un sistem propriu, aprobat, de pregătire a intervenției în caz de accident nuclear;

m) instituie și menține un sistem în conformitate cu reglementările de aplicare a garanțiilor nucleare;

n) deține toate celelalte acorduri, autorizații și avize prevăzute de lege;

o) instituie și menține un sistem de informare a publicului în conformitate cu reglementările legale.

(2) Condițiile de autorizare prevăzute la alin. (1) vor fi detaliate în reglementările emise conform prevederilor art. 5.

Articolul 19

(1) Se interzice deținerea combustibilului nuclear fără a poseda pentru acesta autorizație de producere, de deținere, de depozitare, de tratare, de prelucrare, de utilizare sau de transport, în acord cu activitățile pe care le desfășoară, eliberată în conformitate cu prevederile art. 18, 20 și 22.

(2) Combustibilul nuclear deținut ilegal se confiscă, devine proprietate publică a statului și se predă unui custode, special desemnat în acest scop.

(3) Desemnarea unui titular de autorizație drept custode al combustibilului nuclear se face de către emitentul autorizației prin prevederea expresă în autorizație a obligației de a accepta combustibil nuclear în custodie, în numele statului.

(4) Obligațiile privind păstrarea în custodie se aplică și combustibilului nuclear ars și altor materiale nucleare, cu excepția deșeurilor radioactive.

(5) Combustibilul nuclear aflat în custodie sau în depozitare autorizată poate fi eliberat numai dacă:

(a) deținătorul poseda în prealabil una dintre autorizațiile prevăzute la alin. (1);

b) combustibilul nuclear urmează a fi încredințat unui cărauș autorizat, în vederea efectuării unui transport autorizat către un destinatar autorizat.

(6) Cheltuielile de custodie ale titularului autorizației vor fi suportate de către deținătorul înscrisurilor de proprietate asupra combustibilului nuclear depus în custodie, în baza unei înțelegeri contractuale sau, în caz de neînțelegere, în baza unei hotărâri judecătorești.

(7) Combustibilul nuclear nerevendicat prin înscrisuri de proprietate devine, în momentul constatării, proprietate publică a statului.

Articolul 20

(1) Transportul combustibilului nuclear în afară incintei obiectivelor nucleare sau în afară locurilor în care combustibilul nuclear este ținut în custodie se efectuează numai de către agenți de transport sau cărauși autorizați în acest scop, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18.

(2) Autorizațiile prevăzute la alin. (1) se eliberează numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) combustibilul nuclear este transportat în conformitate cu reglementările naționale privind transportul materialelor radioactive, emise în conformitate cu prevederile art. 5 și cu cele internaționale privind transportul mărfurilor periculoase;

b) alegerea modului, a timpului și a rutei de transport nu contravine interesului public.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și combustibilului nuclear ars, produselor și deșeurilor radioactive și altor materiale nucleare sau radioactive.

Articolul 21

Utilizarea mijloacelor de transport amenajate special pentru transportul combustibilului nuclear, al materialelor nucleare, al produselor radioactive sau al deșeurilor radioactive este permisă numai atunci când căraușul autorizat este în posesia unei autorizații pentru mijlocul de transport respectiv, eliberată de comisie.

Articolul 22

(1) Autorizația de import și de export prevăzută la art. 8 se eliberează numai în următoarele condiții, după caz:

a) solicitantul autorizației este în măsură să demonstreze competența și probitatea persoanelor cu activitate de control decizional asupra operațiunilor de import sau de export pentru care solicită eliberarea autorizației, în conformitate cu reglementările în vigoare;

b) în cazul importului, solicitantul autorizației se angajează să asigure respectarea prevederilor prezentei legi, a reglementărilor emise în conformitate cu prevederile art. 5 și a angajamentelor internaționale asumate de România în domeniul energiei nucleare, să livreze produsele și informațiile numai către beneficiari autorizați în acest scop, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18, și să raporteze de îndată comisiei asupra intrării în țara a produselor și informațiilor importate;

c) în cazul exportului, solicitantul autorizației obține de la partenerul sau extern garanțiile necesare din care să rezulte că acesta nu îl va folosi în scopuri care să prejudicieze obligațiile internaționale asumate de România ori

siguranța națională. De asemenea, va demonstra ca exportul îndeplinește prevederile prezentei legi și reglementările specifice.

(2) Exportatorul este obligat să raporteze de îndată comisiei asupra ieșirii din țara a produselor și a informațiilor exportate.

(3) În înțelesul acestei legi, orice expediție spre teritoriul României este considerată import, iar orice expediție dinspre teritoriul României este considerată export.

Articolul 23

(1) Producerea, furnizarea sau importul celor prevăzute la art. 8 alin. (4) necesita obținerea, în prealabil, a unei autorizații de produs, model sau tip, emisă de comisie.

(2) Sursele-etalon de radiații și mijloacele de măsurare în domeniul radiațiilor ionizante trebuie să aibă aprobarea de model, eliberată de Biroul Român de Metrologie Legală și să fie verificate metrologic, în conformitate cu dispozițiile legale.

(3) Proiectarea, realizarea, utilizarea, deținerea și verificarea mijloacelor de măsurare în domeniul radiațiilor ionizante pentru necesitățile armatei se autorizează de către Ministerul Apărării Naționale.

Articolul 24

(1) Este obligatorie autorizarea de asigurare a calității în domeniul nuclear a activităților de aprovizionare, proiectare, fabricare, construcție-montaj, reparare și întreținere pentru produsele, serviciile și sistemele care sunt clasificate ca fiind importante pentru securitatea instalației nucleare.

(2) Autorizația se eliberează de către comisie, în conformitate cu prevederile art. 8 și 18 și cu reglementările specifice referitoare la furnizorii de produse și de servicii din aceste categorii, precum și la subfurnizorii acestora, în lant.

(3) Autorizația prevăzută la alin. (1) și (2) se eliberează numai dacă solicitantul autorizației îndeplinește următoarele condiții, după caz:

a) este în măsură să demonstreze calificarea profesională, pe funcții, a personalului propriu, cunoașterea de către acesta a cerințelor de securitate nucleară, precum și probitatea persoanelor care au autoritate de decizie în conducerea activităților care concură la realizarea produselor, serviciilor și sistemelor care fac obiectul autorizației;

b) răspunde ca restul personalului propriu, angrenat în activitățile care concură la realizarea acestor produse, servicii sau sisteme, să aibă nivelul necesar de cunoștințe privind efectele abaterilor de calitate ale acestor produse, servicii sau sisteme asupra securității instalației nucleare în care urmează să fie încorporate;

c) răspunde de luarea măsurilor necesare pentru prevenirea amestecului de orice natura sau de înlăturarea perturbarilor datorate oricăror terți în procesul decizional și în desfășurarea activităților autorizate;

d) instituie și menține un sistem controlat de asigurare a calității în activitatea proprie și se asigură ca furnizorii săi de produse și de servicii, precum și subfurnizorii acestora, în lant, instituie și mențin propriul lor sistem controlat de asigurare a calității.

(4) Condițiile de autorizare prevăzute la alin. (3) vor fi detaliate în reglementările emise în conformitate cu prevederile art. 5.

Capitolul 3

Obligațiile titularului autorizației și ale altor persoane fizice sau juridice

Articolul 25

(1) Titularul autorizației eliberate potrivit art. 8 are obligația și răspunderea de a lua toate măsurile necesare pentru:

a) asigurarea și menținerea:

- securității nucleare, protecției împotriva radiațiilor ionizante, protecției fizice, planurilor proprii de intervenție în caz de accident nuclear și asigurării calității pentru activitățile desfășurate sau surselor asociate acestora;

- evidentei stricte a materialelor nucleare și radioactive, precum și a tuturor surselor utilizate sau produse în activitatea proprie;

b) respectarea limitelor și condițiilor tehnice prevăzute în autorizație și raportarea oricăror depășiri, conform reglementărilor specifice;

c) limitarea numai la activitățile pentru care a fost autorizat;

d) dezvoltarea propriului sistem de cerințe, regulamente și instrucțiuni care asigură desfășurarea activităților autorizate fără riscuri inacceptabile de orice natură.

(2) Răspunderea pentru daune nucleare, provocate în timpul sau ca urmare a accidentelor ce pot surveni prin desfășurarea activităților prevăzute în autorizație ori a altor activități care au avut ca urmare decesul, vătămarea

integrității corporale sau a sănătății unei persoane, distrugerea, degradarea ori imposibilitatea temporară de folosire a vreunui bun, revine în întregime titularului autorizației, în condițiile stabilite prin lege și prin angajamentele internaționale la care România este parte.

Articolul 26

Titularul autorizației pentru desfășurarea unei activități nucleare care generează sau a generat deșeuri radioactive este obligat:

- a)** sa răspundă pentru gospodărirea deșeurilor radioactive generate de activitatea proprie;
- b)** sa suporte cheltuielile aferente colectării, manipulării, transportului, tratării, condiționării și depozitării temporare sau definitive a acestor deșeuri;
- c)** sa achite contribuția legală la constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare.

Articolul 27

Titularul autorizației prevăzute la art. 8 este obligat:

- a)** sa elaboreze un program de pregătire a dezafectării și sa-l prezinte spre aprobare comisiei;
- b)** să facă dovada achitării contribuției legale la constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare.

Articolul 28

(1) Expirarea valabilității, suspendarea sau retragerea autorizației nu exonerează pe titularul autorizației sau pe cel care a preluat titlul de proprietate asupra materialelor, obiectivelor și instalațiilor nucleare, care au fost precizate în autorizație, de obligațiile prevăzute la art. 25-27 sau de cele ce decurg din condițiile prevăzute în autorizație.

(2) La încetarea activității sau la dezafectarea instalațiilor nucleare, precum și la transferul, în parte sau în totalitate, al obiectivelor și instalațiilor nucleare, al produselor radioactive sau al dispozitivelor generatoare de radiații ionizante, titularul autorizației este obligat, în prealabil, să solicite și să obțină, în condițiile prevăzute de prezenta lege, autorizația de deținere, dezafectare sau transfer, după caz.

Articolul 29

(1) Persoanele fizice și persoanele juridice, care extrag sau prelucrează substanțe minerale asociate în zăcământ cu uraniu sau toriu sau substanțe care în fluxul tehnologic de prelucrare sunt susceptibile de a conține materiale radioactive, au obligația să ia măsuri de verificare a materialelor și a utilajelor pe întregul ciclu de producție, manipulare, transport și depozitare, pentru a constata dacă acestea prezintă o concentrație de substanțe radioactive sau o radioactivitate care depășește, la un moment dat, limitele de exceptare din reglementările prevăzute la art. 16.

(2) În cazul depășirii limitelor de exceptare, activitățile respective sunt supuse regimului de autorizare prevăzut de prezenta lege.

Capitolul 4 Regimul de control

Articolul 30

Controlul preventiv, operativ-curent și ulterior al respectării prevederilor prezentei legi și a reglementărilor emise în conformitate cu art. 5 se efectuează de către reprezentanții comisiei, anume împuterniciți, la solicitantii sau la titularii de autorizații. Controlul se efectuează în incinta în care aceștia desfășoară activități supuse regimului de autorizare, în orice alt loc care ar putea avea legătură cu aceste activități sau la oricare altă persoană fizică sau juridică ce ar putea desfășura activități, deține instalații, materiale, alte surse sau informații prevăzute la art. 2, în oricare dintre următoarele situații:

- a)** în vederea eliberării autorizației solicitate;
- b)** în perioada de valabilitate a autorizației, în mod periodic sau inopinat;
- c)** pe baza notificării titularului autorizației;
- d)** atunci când ar putea exista instalații, materiale, alte surse sau informații sau s-ar putea desfășura activități dintre cele prevăzute la art. 2.

Articolul 31

(1) Reprezentanții comisiei, în exercitarea mandatului de control, au următoarele drepturi:

- a)** să aibă acces la orice loc în care se desfășoară activitățile supuse controlului;
- b)** să efectueze măsurătorile și să instaleze echipamentul de supraveghere necesar;
- c)** să solicite prelevarea și să primească esantioane din materialele sau produsele supuse, direct sau indirect, controlului;

d) sa oblige persoana fizica sau persoana juridică controlată la asigurarea îndeplinirii prevederilor menționate la lit. a)-c) și sa mijloceasca extinderea controlului la furnizorii săi de produse și de servicii sau la subfurnizorii acestora;

e) să aibă acces la toate informațiile, datele tehnice și contractuale, sub orice formă, necesare pentru îndeplinirea obiectivelor controlului, stabilite la art. 30, cu respectarea confidențialității, dacă deținătorii solicita aceasta;

f) sa oblige pe titularul autorizației sa transmită rapoarte, informații și notificări, în forma cerută de reglementări;

g) sa oblige pe titularul autorizației sa mențină evidenta, în forma cerută de reglementări, a materialelor, altor surse și activități supuse controlului și sa controleze aceste evidente;

h) sa primească, prin grija solicitantului sau a titularului autorizației, echipamentul de protecție necesar.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică, în măsura în care acordurile internaționale la care România este parte o prevăd, și persoanelor aprobate de Guvernul României care efectuează, în prezenta reprezentanților desemnați de comisie, controalele prevăzute în acele acorduri internaționale.

Articolul 32

(1) Reprezentanții comisiei au obligația să respecte, pe toată durata controlului, condițiile de autorizare aplicabile, așa cum sunt ele impuse personalului titularului autorizației.

(2) După încheierea controlului, reprezentanții comisiei au următoarele atribuții:

a) sa încheie un proces-verbal de control în care să consemneze rezultatele controlului, acțiunile corective dispuse și termenele de rezolvare a acestora;

b) sa propună suspendarea sau retragerea autorizației sau a permisului de exercitare, în condițiile prevăzute de lege;

c) sa propună sesizarea organelor de urmărire judiciară, în cazurile și pentru faptele prevăzute în prezenta lege;

d) sa dispună titularului autorizației sancționarea disciplinară a personalului vinovat, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

e) să aplice titularului autorizației, prin persoanele care, potrivit statutului acestuia, îl reprezintă în raport cu autoritățile publice, sancțiunile contravenționale prevăzute în prezenta lege pentru persoanele fizice sau juridice;

f) să aplice sancțiunile contravenționale prevăzute în prezenta lege personalului care se face vinovat pentru săvârșirea acestor contravenții.

Articolul 33

Pe toată durata controlului, persoanele fizice și persoanele juridice supuse controlului au obligația sa ia toate măsurile necesare pentru a permite îndeplinirea în bune condiții a prevederilor art. 31 și 32.

Articolul 34

În caz de nesupunere la control sau de nesupunere față de oricare dintre dispozițiile sale, comisia poate cere autorităților competente fie sa procedeze la executarea silită, fie sa întreprindă o ancheta. Comisia poate cere intervenția reprezentanților Inspectoratului General al Poliției sau, în cazuri de urgenta, poate întreprinde, din proprie inițiativă, măsuri asiguratorii de securitate nucleară, urmînd ca toate cheltuielile aferente să fie rambursate de titularul autorizației de bunăvoie sau prin executare silită.

Capitolul 5

Alte autorizații, avize și responsabilități

Articolul 35

(1) Autorizația sau permisul de exercitare, emis în baza prevederilor prezentei legi, nu-l scutește pe titular de respectarea prevederilor legislației în vigoare.

(2) Comisia va stabili modalitățile concrete de aplicare a prezentei legi, ori de cîte ori prevederile acesteia nu pot fi aplicate simultan cu prevederile legale de alta natura, cu consultarea autorităților administrației publice în materie, acordînd prioritate respectării condițiilor de desfășurare în siguranța a activităților nucleare.

(3) Diviziunea responsabilităților între comisie și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale se va face cu respectarea atribuțiilor prevăzute de lege pentru acestea, precum și a celor specifice autorităților prevăzute în prezenta lege.

(4) În exercitarea mandatului lor, organele cu drept de control al activităților nucleare, prevăzute în anexa nr. 3, au drepturile prevăzute la art. 31 alin. (1) și obligațiile și atribuțiile prevăzute la art. 32, în limitele competențelor stabilite de lege.

Articolul 36

Regimul de autorizare și control al obiectivelor și instalațiilor nucleare sub presiune se stabilește prin prescripții tehnice specifice, emise de autoritatea națională pentru cazane și instalații de ridicat, cu avizul comisiei, ținînd seama de criteriile generale de desfășurare în condiții de siguranță a activităților nucleare.

Articolul 37

(1) Autoritatea centrala pentru protecția mediului va organiza, potrivit legii, rețeaua de supraveghere a calității mediului, astfel încât să se asigure activitatea de supraveghere a gradului de contaminare radioactiva a factorilor de mediu pe teritoriul României.

(2) Acordurile și autorizațiile de mediu, prevăzute de lege, se vor emite de către autoritatea centrala pentru protecția mediului, pe baza criteriilor de autorizare și de control prevăzute de lege, completate cu criteriile de autorizare și de control specifice cuprinse în reglementările emise de aceasta autoritate, conform prevederilor art. 5, cu consultarea comisiei și a Ministerului Sănătății, referitor la supravegherea și raportarea evacuarilor de efluenți radioactivi în mediu, precum și a contaminării radioactive a factorilor de mediu.

(3) Acordurile și autorizațiile de mediu prevăzute la alin. (2) constituie condiție prealabilă pentru autorizația eliberata de comisie, în conformitate cu prevederile art. 8.

(4) Autoritatea centrala pentru protecția mediului informează, ori de câte ori este necesar, comisia și Ministerul Apărării Naționale asupra celor constatate în activitatea de supraveghere exercitată și colaborează cu acestea în vederea stabilirii măsurilor necesare.

Articolul 38

(1) Ministerul Sănătății autorizează:

a) introducerea în circuitul economic și social, în vederea utilizării sau consumului de către populație, a produselor care au fost supuse iradierii sau care conțin materiale radioactive;

b) utilizarea, pentru diagnostic și tratament medical, a surselor închise, deschise, a dispozitivelor generatoare de radiații ionizante și a produselor farmaceutice care conțin materiale radioactive.

(2) Cererea de autorizare se face de către persoanele fizice sau juridice care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1).

(3) Ministerul Sănătății elaborează reglementări proprii de autorizare și de control în acest scop, cu respectarea prevederilor art. 5 și cu consultarea comisiei și a ministerelor interesate.

Articolul 39

(1) Ministerul Sănătății organizează:

a) potrivit legii, rețeaua de supraveghere a contaminării cu materiale radioactive a produselor alimentare, pe întregul circuit alimentar, inclusiv a surselor de apă potabilă, precum și a altor bunuri destinate folosirii de către populație. Se va asigura astfel activitatea de supraveghere a gradului de contaminare radioactiva a acestor bunuri și produse din țara sau provenite din import, destinate utilizării pe teritoriul României;

b) sistemul epidemiologic de supraveghere a stării de sănătate a personalului expus profesional și a condițiilor de igienă în unitățile în care se desfășoară activitățile nucleare. De asemenea, urmărește influența acestor activități asupra sănătății populației și emite avizele prevăzute de reglementările în vigoare.

(2) Ministerul Sănătății informează, ori de câte ori este necesar, comisia și alte ministere interesate asupra celor constatate în activitatea de supraveghere și colaborează cu acestea pentru stabilirea măsurilor comune ce se impun.

Articolul 40

(1) Coordonarea pregătirilor de intervenție în caz de accident nuclear, cu respectarea prevederilor prezentei legi, se asigura, potrivit legii, de către Comisia Centrala pentru Accident Nuclear și Caderi de Obiecte Cosmice, sub conducerea Ministerului Apărării Naționale, cu cooperarea tuturor organelor de specialitate ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în materie.

(2) Planul de intervenție în caz de accident nuclear pentru amplasamentul obiectivelor și al instalațiilor nucleare se elaborează de către utilizator, titular de autorizație, împreună cu toate autoritățile publice centrale și locale și organizațiile implicate în pregătirea și în desfășurarea intervenției în caz de accident nuclear, în conformitate cu cerințele reglementărilor emise potrivit art. 5.

(3) Planurile de intervenție în cazul urgențelor radiologice, cauzate de accidente nucleare în obiective și instalații aflate pe teritoriul altor state, care pot afecta - prin efecte transfrontiera - teritoriul României, precum și planurile generale de intervenție în afară amplasamentului instalațiilor nucleare de pe teritoriul României se elaborează prin grija Comandamentului apărării civile din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

(4) Autoritățile publice centrale și locale cu atribuții în domeniul pregătirii și desfășurării intervenției în caz de accident nuclear își elaborează planuri proprii, corelate cu planul general de intervenție.

(5) Planul de intervenție prevăzut la alin. (2) se aproba de către comisie, cele prevăzute la alin. (3) se aproba de Comisia Centrala pentru Accident Nuclear și Caderi de Obiecte Cosmice, iar cele prevăzute la alin. (4) se aproba de către conducătorii autorităților publice centrale și locale, cu avizul Secretariatului tehnic al Comisiei Centrale pentru Accident Nuclear și Caderi de Obiecte Cosmice.

(6) Aplicabilitatea planului de intervenție se controlează și se evaluează periodic: cel prevăzut la alin. (2), de către comisia, iar cel prevăzut la alin. (3) și (4), de către Comisia Centrală pentru Accident Nuclear și Caderi de Obiecte Cosmice.

Articolul 41

Importurile și exporturile produselor și informațiilor prevăzute în anexa nr. 1 se aproba de Consiliul Interministerial al Agenției Naționale de Control al Exporturilor Strategice și de Interzicere a Armelor Chimice, iar licența de import sau de export se eliberează de Ministerul Comerțului, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului, numai după ce solicitantul a obținut autorizația de import sau de export prevăzută la art. 22.

Articolul 42

Direcția generală a vamilor din Ministerul Finanțelor va controla și va admite intrarea în țara sau ieșirea din țara, pe baza autorizației emise de comisie, a bunurilor pentru care prezenta lege impune autorizație.

Capitolul 6

Sanctiuni

Articolul 43

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea materială, disciplinară, administrativă, penală sau civilă, după caz.

Articolul 44

(1) Efectuarea unei activități dintre cele prevăzute la art. 2 și la art. 38 alin. (1), fără a avea autorizația corespunzătoare prevăzută de lege, se pedepsește după cum urmează:

a) cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, activitățile prevăzute la art. 2 lit. a) privitoare la cercetarea, proiectarea, amplasarea, producția, construcția sau montajul obiectivelor și instalațiilor nucleare, la art. 2 lit. b), d) și g), precum și la art. 38 alin. (1);

b) cu închisoare de la 3 ani la 10 ani și interzicerea unor drepturi, pentru efectuarea neautorizată a unor activități prevăzute la art. 2 lit. a) privitoare la punerea în funcțiune, exploatarea, modificarea, dezafectarea, importul sau exportul instalațiilor nucleare și la art. 2 lit. c), e) și f).

(2) Tentativa la infracțiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) se pedepsește.

Articolul 45

(1) Scoaterea din funcțiune, în totalitate sau în parte, a echipamentelor de supraveghere și control instalate în condițiile art. 31 alin. (1) lit. b) și alin. (2), fără a avea motive ce decurg din cerințele de securitate nucleară sau radioprotecție, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârșită din culpa, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.

Articolul 46

(1) Dezvoltarea, fabricarea, deținerea, importul, exportul, tranzitul sau detonarea armelor nucleare sau a oricăror dispozitive explozive nucleare se pedepsește cu închisoarea de la 10 ani la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au avut ca urmare moartea uneia sau a mai multor persoane ori alte consecințe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea pe viață sau închisoarea de la 15 ani la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

(3) Tentativa se pedepsește.

Articolul 47

Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii să fie considerate infracțiuni, următoarele fapte:

a) nerespectarea obligațiilor de raportare prevăzute la art. 25 lit. b) și la art. 31 alin. (1) lit. f);

b) nerespectarea limitelor și a condițiilor prevăzute în autorizațiile eliberate în conformitate cu prevederile art. 8;

c) neaducerea la îndeplinire, în termenul stabilit, a dispozițiilor date în scris, cu confirmare de primire, de către comisie, sau, prin proces-verbal de control, de către reprezentanții acesteia;

d) utilizarea de personal în activități care nu prezintă risc de accident nuclear, care nu are pregătirea necesară pentru activitatea prestată sau de personal neverificat ori respins la examenele periodice;

e) utilizarea de personal care nu dovedește cunoștințele și aptitudinile necesare sau nu le aplică în activitatea desfășurată, cu implicații în funcționarea instalației în condiții de securitate nucleară, riscurile asociate și măsurile de securitate nucleare aplicabile;

f) încălcarea reglementărilor prevăzute la art. 25 lit. a) de către persoanele care au drept de control decizional în conducerea lucrărilor, pe timpul construcției și al funcționării instalației nucleare;

g) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 25 lit. d), dacă prin aceasta se generează riscuri inacceptabile de orice natură;

h) folosirea de către persoanele autorizate a materialelor radioactive, a dispozitivelor generatoare de radiații ionizante sau a instalațiilor nucleare încredințate în alte scopuri ori pentru alte operațiuni decât cele stabilite pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

i) exercitarea de activități nucleare fără permisul de exercitare corespunzător prevăzut la art. 9.

Articolul 48

(1) În cazul contravențiilor prevăzute la art. 47 lit. a)-g), amenda care se aplică persoanelor fizice este de la 1.000.000 lei la 10.000.000 lei, iar pentru persoanele juridice, de la 2.000.000 lei la 20.000.000 lei. În cazul contravențiilor prevăzute la art. 47 lit. h) și i), amenda este de la 200.000 lei la 2.000.000 lei și se aplică persoanei care se face vinovată de săvârșirea lor.

(2) Nivelul acestor amenzi se va actualiza prin hotărâre a Guvernului, în raport cu rata inflației.

Articolul 49

Constatarea și aplicarea contravențiilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai comisiei.

Articolul 50

Dispozițiile [Legii nr. 32/1968](#) privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu excepția prevederilor art. 25, 26 și 27, sunt aplicabile contravențiilor prevăzute în prezenta lege.

Articolul 51

Obiectivele și instalațiile nucleare, componentele acestora, combustibilul nuclear, produsele radioactive, inclusiv deșeurile radioactive, dispozitivele nucleare explozive sau componentele acestora, care au fost supuse confiscării speciale prin hotărâre judecătorească, în condițiile prevăzute la art. 118 din Codul penal, de la partea vinovată, trebuie să fie reținute pe cheltuiala fostului proprietar într-un loc sigur, sub sigiliul autorităților publice, cu respectarea cerințelor de securitate nucleară, astfel încât să nu lezeze viața sau sănătatea populației și să nu cauzeze deteriorarea mediului sau a proprietății până la dispunerea măsurilor legale cu privire la acestea.

Capitolul 7

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 52

Ori de câte ori este necesar, din rațiuni de stat, combustibilul nuclear și produsele radioactive pot fi rechiziționate conform legii.

Articolul 53

Orice persoană fizică sau juridică, care a suferit un prejudiciu ca urmare a abuzurilor săvârșite de comisie sau de alt organism prevăzut de prezenta lege, poate face plângere, în termen de 30 de zile, la instanța de contencios administrativ.

Articolul 54

(1) Autorizația și permisele eliberate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi își mențin valabilitatea până la termenul prevăzut.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică și cererilor de autorizare în curs de soluționare la data intrării în vigoare a acesteia.

(3) Orice persoană care la data intrării în vigoare a prezentei legi desfășoară activități pentru care se aplică regimul de autorizare și de control, prevăzut la cap. II, IV și V din prezenta lege, este obligată să solicite autorizație, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, dacă acest lucru nu era necesar anterior intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 55

(1) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va prezenta spre adoptare proiectul legii privind răspunderea civilă pentru daune nucleare și proiectul legii privind constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare.

(2) Până la adoptarea și la intrarea în vigoare a legii privind răspunderea civilă pentru daune nucleare se aplică regimul prevăzut de convențiile internaționale la care România este parte.

Articolul 56

(1) În termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organele de specialitate ale administrației publice menționate vor emite reglementările prevăzute de prezenta lege.

(2) Până la intrarea în vigoare a reglementărilor prevăzute la alin. (1) se vor aplica prevederile normelor existente.

(3) Reglementările emise potrivit prezentei legi se publică în Monitorul Oficial al României.

Articolul 57

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 58

Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

Articolul 59

Legea nr. 61/1974 cu privire la desfășurarea activităților în domeniul nuclear din România și **Legea nr. 6/1982** privind asigurarea calității obiectivelor și instalațiilor nucleare, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abroga, cu excepția dispozițiilor referitoare la promovarea și desfășurarea activității de cercetare științifică în domeniul nuclear.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 23 septembrie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NASTASE

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 septembrie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

ION SOLCANU

Anexa 1

LISTA

materialelor, dispozitivelor, echipamentelor și informațiilor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare sau a altor dispozitive nucleare explozive, la care se face referire la art. 2 lit. e) și f)

- a)** materiale nenucleare, materiale ale căror proprietăți sunt adecvate utilizării în producerea energiei de origine nucleară;
- b)** dispozitive sau echipamente special concepute pentru a fi utilizate în instalații din ciclul combustibilului nuclear sau adecvate utilizării lor în acest scop;
- c)** dispozitive sau echipamente special concepute pentru a fi utilizate în fabricarea materialelor nucleare sau în fabricarea acelor materiale nenucleare care sunt prevăzute la lit. a), cât și acele dispozitive sau echipamente care sunt adecvate utilizării în aceleași scopuri;
- d)** dispozitive sau echipamente esențiale pentru fabricarea dispozitivelor menționate la lit. b) și c).

Lista detaliată a materialelor, dispozitivelor, echipamentelor și informațiilor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive, prevăzute în prezenta anexa, precum și regimul de control al exporturilor acestora vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului, cu respectarea prevederilor din tratatele, acordurile, convențiile și înțelegerile internaționale la care România este parte.

Anexa 2

DEFINIȚIILE

la care se face referire la art. 3 din prezenta lege

- a)** accident nuclear - eveniment nuclear care afectează instalația și provoacă iradierea sau contaminarea populației sau mediului peste limitele permise de reglementările în vigoare;
- b)** activitate nucleară - orice practica umană care introduce surse sau cai de expunere suplimentare, extinde expunerea la un număr mai mare de persoane sau modifica rețeaua de cai de expunere, plecând de la sursele existente, marind astfel expunerea sau probabilitatea expunerii persoanelor sau numărul de persoane expuse;
- c)** autoritate națională competență în domeniul nuclear - autoritatea, stabilită de lege, cu competența legală de a elibera autorizații, de a efectua controale și de a reglementa amplasarea, proiectarea, construcția, punerea în funcțiune, exploatarea sau dezafectarea obiectivelor și instalațiilor nucleare;
- d)** autorizație - document emis de autoritatea națională competență în domeniul nuclear, în baza unei evaluări de securitate nucleară și control, către o persoană juridică, la cererea acesteia, pentru desfășurarea unei activități nucleare;
- e)** ciclu de combustibil nuclear - ansamblul de operațiuni care cuprind extractia și prelucrarea minereurilor și îmbogățirea uraniului și toriului, fabricarea combustibilului nuclear, exploatarea reactorilor nucleari, retratarea combustibilului nuclear, dezafectarea, orice activitate de gospodărire a deșeurilor radioactive sau orice activitate de cercetare-dezvoltare asociată uneia dintre operațiunile sus-menționate;
- f)** combustibil nuclear - material sau un ansamblu mecanic care conține materie primă sau material fisionabil, special destinat folosirii într-un reactor nuclear, în scopul producerii energiei nucleare;
- g)** deșeuri radioactive - acele materiale rezultate din activitățile nucleare, pentru care nu s-a prevăzut nici o întrebuințare, care conțin sau sunt contaminate cu radionuclizi în concentrații superioare limitelor de exceptare;
- h)** dispozitive generatoare de radiații ionizante - dispozitive care produc radiații X, neutroni sau particule încărcate;
- i)** instalații de iradiere - echipamente ce cuprind dispozitive generatoare de radiații ionizante sau surse de radiații capabile să producă câmpuri de radiații intense;

- j)** instalație nucleară - generator de radiație nucleară, instalația, aparatul sau dispozitivul care extrage, produce, prelucraza sau conține materiale radioactive; instalația nucleară include și clădirile sau structurile aferente;
- k)** obiective nucleare - uzine pentru fabricarea combustibilului nuclear, reactori nucleari, inclusiv ansamblurile critice și subcritice, reactori de cercetare, centrale nucleare-electrice, instalații de stocare a combustibilului iradiat, unități de îmbogățire sau instalații de retratare;
- l)** materie primă nucleară - uraniu ori toriu sau orice combinație a acestora, în orice formă fizică sau chimică; zăcămintele care conțin cel puțin 0,03% în greutate uraniu, toriu sau orice combinație a acestora;
- m)** material fisibil special - plutoniu, uraniu 233, uraniu îmbogățit în izotopul 233 sau în izotopul 235; orice material îmbogățit artificial în oricare dintre izotopii menționați anterior;
- n)** material radioactiv - orice material, în orice stare de agregare, care reprezintă fenomenul de radioactivitate, inclusiv deșeurile radioactive;
- o)** material nuclear - alte materiale care, datorită unor proprietăți nucleare specifice, sunt de interes deosebit pentru domeniul nuclear, stabilite prin reglementări specifice;
- p)** minerit - prospectarea, explorarea, deschiderea, pregătirea și exploatarea materiilor prime nucleare;
- r)** plan de intervenție - ansamblu de măsuri care se aplică în caz de accident nuclear;
- s)** produs radioactiv - orice material radioactiv obținut în cursul procesului de producere ori de utilizare a unui combustibil nuclear sau orice material care a devenit radioactiv prin expunere la radiații, cu excepția radioizotopilor care au atins stadiul final de preparare și sunt susceptibili de a fi utilizați în scopuri științifice, medicale, speciale, sociale, comerciale sau industriale;
- t)** radiație ionizantă - oricare dintre următoarele radiații: alfa, beta, gama, X, neutroni, electroni, protoni sau alte particule încărcate (nu se includ undele radio, radiațiile vizibile, infraroșii, ultraviolete, precum și radiații laser, ultrasunete etc.);
- u)** reglementări - norme tehnice, metodologice, ghiduri, instrucțiuni, proceduri sau condiții tehnico-organizatorice privind autorizarea și controlul activităților nucleare, obligatorii în domeniul nuclear, emise de autoritatea competentă, conform art. 5;
- v)** securitate nucleară - ansamblul de măsuri tehnice și organizatorice destinate să asigure funcționarea instalațiilor nucleare în condiții de siguranță, să prevină și să limiteze deteriorarea acestora și să asigure protecția personalului ocupat profesional, a populației, mediului și bunurilor materiale împotriva iradierii sau contaminării radioactive;
- z)** surse - emitor de radiații ionizante și orice material radioactiv.

Anexa 3

ORGANELE DE CONTROL

al activităților nucleare

1. Inspecția de Stat pentru Protecția Nucleară din cadrul Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare.
2. Inspectoratele de poliție sanitară și medicina preventivă ale Ministerului Sănătății.
3. Inspecția de stat pentru protecția mediului din cadrul Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului.
4. Inspecția de stat pentru cazane și instalații de ridicat din cadrul Ministerului Industriei.
5. Comisia centrală pentru accident nuclear și caderi de obiecte cosmice din cadrul Ministerului Apărării Naționale.
6. Inspectoratul General al Poliției și Comandamentul Trupelor de Pompieri din cadrul Ministerului de Interne.
7. Inspecția de stat pentru protecția muncii din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.
8. Agenția Națională de Control al Exporturilor Strategice și de Interzicere a Armelor Chimice.
9. Direcția generală a vamilor din cadrul Ministerului Finanțelor.
10. Biroul Roman de Metrologie Legală.